

Piteå kommun

Näringslivsprogram

*En överenskommelse mellan Piteå kommun och Näringslivet i Piteå
för ett gott näringslivsklimat*

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Beslutad	Beslutsinstans
Näringslivsprogram	Program	2020-06-22 § 125	Kommunfullmäktige
Dokumentansvarig/processägare	Version	Diarienummer	Giltig till
Kommunledningsförvaltningen	1	19KS590	2024-12-31
Dokumentinformation	Kommunens näringsprogram ska ge vägledning för alla förvaltningar och bolag rörande kommunens arbete med ett gott näringslivsklimat		
Dokumentet gäller för	Alla politiker och tjänstemän inom Piteå kommun.		

Inledning

Detta dokument beskriver en överenskommelse mellan näringslivets olika branschföreträdare, föreningen Företagarna, näringslivsavdelningen samt den politiska ledningen, där parterna visar sin gemensamma vilja att stärka Piteås näringsliv, på dess viktiga roll i samhällsbygge och välfärdsutveckling samt som en av flera tillväxtmotorer för regionen. Innehållet blir styrande för kommunen i dess planering av framtida utvecklingsinsatser och en vägledning för Piteås näringsliv.

Bakgrund

Piteå har en lång tradition av att vara en plats för industrin. Skogen och skogsindustrin har länge varit en stabil bas för Piteås näringsliv och här finns idag ledande sågverk, industriella husbyggare och två stora pappersmassabruk. Här finns även Piteå hamn, Bottenvikens ledande skogsprodukthamn med ett idealiskt läge och närhet till skogsindustriområden runt Bottenvikens kust. Hamnen har en viktig roll i arbetet för ett starkt och livskraftigt näringsliv.

I Piteå finns också en bred kompetens inom verkstadsindustrin. Där frodas den största delen av det lokala näringslivet och flertalet företag har blivit viktiga exportörer på världsmarknaden. I Piteå finns såväl forskning som framgångsrika företag inom förnybar energi. I Markbygden byggs Europas största landbaserade vindkraftspark. När alla verken är på plats så genererar det många årsarbeten för service och underhåll.

Piteås näringsliv är i ständig förvandling och utveckling. I Piteå finns många företag med framåtanda och med mod att satsa, som skapar arbetstillfällen, skatteintäkter, tillväxt och bidrar till stor del till den gemensamma välfärd vi har i vår kommun. Tillsammans utgör företagen ett starkt och variationsrikt näringsliv i många olika branscher. De privata företagen i Piteå har drygt 11 000 anställda och genererar årligen nästan 3 miljarder i skatteintäkter. Med ett bra företagsklimat i vår kommun ska det vara lätt att starta och utveckla framgångsrika företag. Då kommer fler invånare i arbete och det skapar en grund för en kvalitativ välfärd.

Syfte

Programmets ambition är att bidra till en positiv utveckling för alla företag i Piteå kommun oavsett storlek, geografi, bransch eller företagsform. Arbetet fokuserar på både befintliga företag, nya företag och nya etableringar.

Befintliga företag: Det är viktigt att Piteås näringsliv fortsätter att utvecklas. Dels för att stärka den lokala arbetsmarknaden men också för att bidra med produkter och kunskap för export och därigenom importera kapital.

Nya företag: För att bredda företagandet och hela tiden utveckla affärsområden är det viktigt att Piteå har ett nytillskott av affärsidéer och företag.

Nya etableringar: För att skapa en bredare arbetsmarknad och ett större underlag för det lokala näringslivet är det också viktigt att jobba proaktivt med nya etableringar. Nya etableringar kan vara företag eller organisationer som flyttar från ett annat land/region/kommun till Piteå.

Mål

Vårt gemensamma mål är att Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande och vara den ledande kommunen i länet för företag och företagare.

Nyckeltal

För att kunna bedöma måluppfyllelsen följer vi årligen utvecklingen genom följande nyckeltal:

- **Företagsklimat**

Det gemensamma målet är att Piteå ska vara bästa kommun i Norrbotten i Svenskt näringslivs ranking med det långsiktiga målet att vara i absoluta Sverigetoppen.

- **Bästa Tillväxt**

Företaget Syna utser varje år den kommun som haft bästa tillväxt i varje län. 2018 och 2019 har Piteå varit bäst i Norrbotten. Det gemensamma målet är att behålla den platsen.

- **Entreprenörskap**

I Piteå ska trösklarna till företagande vara så låga som möjligt. Möjligheterna till att testa på och odla sitt ”entreprenörskap” ska vara god. Vi ska ha en hög andel UF-utbildade lärare och entreprenörskapsinriktade insatser samt följa utvecklingen av nystartade företag.

- **Bemötande och service**

SKRs undersökning Insikt ger kunskap om vilka processer och tillståndsärenden som företagen upplever som mest betungande och hur servicegraden upplevs. Vi ska ständigt utveckla och förbättra vårt bemötande så vi är i linje med de som är ”sverigebäst”.

- **Mångfacetterat näringsliv**

I Piteå eftersträvas en bra bredd och spets inom Näringslivet, vi följer utvecklingen genom att göra analyser av exempelvis branschammansättning, sysselsättningsförändringar och framväxten av nya typer av företag och näringar.

- **Nyföretagande**

Nyregistrerade företag i kommunen antal/1000 invånare

Prioriterade spjutspetsområden

Piteå har en styrka i ett diversifierat näringsliv. Den tillverkande industrin ska fortsätta att utvecklas positivt och stärkas. Genom att identifiera och prioritera andra viktiga näringar som diversifierar näringslivet, stärks industrin genom exempelvis ökad efterfrågan eller möjligheter till ökad kompetens. Fem prioriterade spjutspetsområden identifieras:

De skogliga näringarna

De branscher som lever av det som skogen ger är prioriterade i Piteå kommuns tillväxtarbete. Dessa bygger på dels en geografisk tillgång i form av skog och dels kompetens i form av lång erfarenhet samt världsunik forskning på området. Områden som räknas in i denna prioritering är vindkraft i skoglig terräng, energiutvinning av biprodukter från skogen samt utvinning och förädling av skogens råvaror i form av exempelvis massa och virke. Arbetet med att stärka och utveckla Piteå som ett centrum för forskning, utveckling och kommersialisering av förnyelsebar energi fortsätter.

Kulturella och kreativa näringar

Tillgång till ett högt kunnande är de kulturella och kreativa näringarna största tillgång. Till näringen räknas bland annat musik, dans, media och spelutveckling. Arbetet med att stärka och utveckla Piteås profil som kreativ mötesplats inom dessa områden fortsätter.

Besöksnäring

Branscher som bygger på en geografisk tillgång i form av anläggningar för upplevelser och evenemang med tillgång till orörd och vacker natur. Branschen är globalt mycket snabbväxande. Piteå ska som kommun utvecklas från en sommarturiststad till en ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbar året-runt destination.

Miljöteknik och kompositier

Tillgången till grön energi har vuxit fram som en mycket viktig konkurrensfördel i dagens och morgondagens samhälle och Piteå har unika möjligheter att bidra till den globala utmaning som klimatförändringarna utgör. Här utvecklas morgondagens förnybara energislag som vindkraft och olika former av biobaserade bränslen. I morgondagens energisystem är utökad energilagring en nödvändighet och tillgången på grön el tillsammans med viktiga mineraler är en stor konkurrensfördel för vår region när världen planerar för kraftigt ökad produktion av batterier. Piteå ligger också långt fram i utvecklingen av morgondagens lätta och hållfasta kompositmaterial, som bland annat möjliggör morgondagens energisnåla transporter. Forskningsinstitutet RISE med tre institut i Piteå utgör en drivande part inom dessa områden.

Gröna näringar

Jordbruket i Piteå kommun domineras av mjölk- och köttproduktion. En större andel av åkermarken används för vallodling i länet än i riket som helhet. Även odlingen och förädlingen av potatis och grönsaker är betydande för Piteå. För att utveckla de gröna näringarna satsar Piteå kommun och Region Norrbotten tillsammans 15 miljoner på att utveckla ett regionalt kompetenscentrum för de gröna näringarna vid Grans naturbruksgymnasium. Målet är att år 2025 ska Grans uppfattas som den självklara motorn och mötesplatsen i norra Sverige för de

gröna näringarna. Satsningen visar på att gröna näringar är en framtidsbransch med många jobb- och utbildningsmöjligheter.

Stödjande områden

Förutsättningarna för ett starkt, hållbart och växande näringsliv bottnar i att det finns tillgång till mark, lokaler och väl fungerande infrastruktur, att kompetensförsörjningen är tryggad, att det finns attraktiva och varierande boendemiljöer med närhet till service samt att digitaliseringens möjligheter nyttjas effektivt.

Mark och lokaler

Att hitta en balans mellan efterfrågan och utbud på mark och lokaler är prioriterat. I kommunens översiktsplan och fördjupade översiktsplaner för landsbygdscentra finns utpekade områden som är lämpliga för företagsetableringar. Det ska finnas god mark- och planberedskap både på kort och på lång sikt. För att uppnå en effektiv markanvändning ska i första hand befintliga verksamhetsområden nyttjas. LIS-områden ska identifieras för att möjliggöra näringslivsutveckling i landsbygd. All tillgänglig mark och lediga lokaler ska finnas lättillgängliga på kommunens hemsida.

Infrastruktur

Underhåll och utveckling av gator, vägar och gång- och cykelvägar som ägs och förvaltas av kommunen ska följa en långsiktig plan som utformas i dialog med medborgare och näringslivsrepresentanter. Påverkans- och planeringsarbetet för Norrbotniabanan pågår och behöver intensifieras så att vi är förberedda när bygget sätter igång och så att den s.k. korridoren som nu hämmar utveckling av boende och näringsliv kan smalna av i väntan på bygget av järnvägen.

Satsningen på digitala infrastrukturer som bredband via fiber eller radio och radiolösningar för energisnål och säker radiokommunikation för olika former av dataöverföring ska fortsatt utvecklas.

Kompetensförsörjning

En viktig förutsättning för företagens tillväxt är möjligheten att rekrytera rätt kompetenser och få personalen att stanna och utvecklas. Brist på arbetskraft finns både inom kunskapsintensiva yrken och inom jobb som kräver yrkesutbildning, vilket visar på att insatser behövs på alla utbildningsnivåer. Samverkan mellan näringslivet, universiteten, skolan, vuxen- och arbetsmarknadsutbildningar är avgörande för att säkerställa en väl fungerande och långsiktig kompetensförsörjning. Särskilt fokus ska vara på en jämställd arbetsmarknad. Potentialen med en ökad inflyttning från hela världen ska tillvaratas för att öka tillgången till kompetens.

Bostäder och service

Arbetet med att erbjuda attraktiva och varierande boendemiljöer har varit intensivt de senaste åren och många nya bostäder i form av både flerfamiljshus och villor har tillkommit. Piteå kommun ska stimulera byggande och erbjudande av goda och varierade bostäder av olika hustyper, storlekar och upplåtelseformer, i alla kommundelar, vilket möjliggör inflyttning och gynnsamma flyttkedjor. Närhet till service och ett brett utbud av fritids- frilufts- och kulturaktiviteter ska finnas i hela vår kommun.

Digitalisering

Satsning på digitalisering och ny teknik ger nya möjligheter till utveckling, både av befintliga branscher och industrier och i utveckling av helt nya företag och branscher. Målet är att Piteå ska utnyttja digitaliseringens fulla potential vilket ökar möjligheterna för tillväxt, konkurrenskraft och innovationsförmåga.

Kommunens roll

De näringslivspolitiska frågorna är en angelägenhet för Piteå kommuns alla nämnder och styrelser och genomsyrar hela den kommunala verksamheten. Kommunstyrelsen ansvarar för den interna samordningen av arbetet.

Bemötande och service

Kommunen ska se till att företagen alltid bemöts positivt och får en trygg och smidig upplevelse i sin kontakt med de olika förvaltningarna. Som företag ska man veta till vem man kan vända sig till med vad och det ska finnas en så tydlig process som man kan planera sitt företagande utifrån.

Ärendehantering ska vara smidig genom att vi samordnar processer inom de kommunala verksamheterna utifrån företagets behov och genom att vi i nära dialoger med företagen identifierar och så långt det är möjligt eliminerar eventuella hinder för utveckling.

Kommunen arbetar kontinuerligt med verksamhetsutveckling av bland annat informationsinsatser för att möta företagen där och då de behöver det. Det innebär att kommunen ska nyttja digitaliseringens möjligheter när det förenklar kontakten och ökar servicegraden till företagen.

Som företagare ska man veta vad som erbjuds och känna sig trygg i sitt utvecklingsarbete. Detta åstadkommer vi genom att erbjuda enkel och så användarvänlig information som möjligt, en tydlig väg in och hög tillgänglighet till ansvariga handläggare.

Förenkling och tillämpning

Kommunen ska utifrån företagets behov kontinuerligt arbeta med att förenkla regler och regeltillämpningen där det är möjligt. Det kan handla om att använda nationella standarder, eller att använda en mer servicebaserad myndighetsutövning där dialoger, proaktiv information, företagsvänlig debitering och en lärande uppföljning karaktäriserar verksamheten. Detta skapar en ökad kvalitet och en enklare regel- och tillståndsefterlevnad.

Finansiering och projektsamordning

Kommunen är en aktiv part i exempelvis regionala projekt, och understödjer processer tillsammans med företag och andra aktörer för att skapa tillväxt i bolagen och goda förutsättningar för ett konkurrenskraftigt företagande i Piteå. Den Tillväxtpolitiska reserven används i syfte att finansiera tillväxtskapande satsningar i Piteå, gärna tillsammans med andra aktörer.

Näringslivets roll

Näringslivet i Piteå skapar arbetstillfällen, skatteintäkter, tillväxt och bidrar till stor del till den gemensamma välfärd vi har i vår kommun. För att detta ska bestå och utvecklas behövs det långsiktiga satsningar inom allt från kompetensförsörjning, arbetsmarknadsinsatser, myndighetsutövning, innovation och handel m.m.

Aktivt näringsliv

Företag bör delta och vara tillgängliga i dialoger med kommunen, sprida kunskap och öppna upp våra företag och visa upp vår verksamhet. Genom att vara stolta över våra företag sätter vi Piteå på kartan. Företagare kan marknadsföra Piteå i olika sammanhang och visa att vi är attraktiva och sunda arbetsgivare.

Samarbeta med skolor och utbildningsanordnare

Företag bör om så möjligt ta emot lärlingar, praktikanter, YH-elever m.m. och ställa upp med handledare för att säkerställa framtida arbetskraftsbehov. Att ställa upp som föreläsare/förebilder vid olika event/aktiviteter är också ett sätt att bidra.

Integration & jämställdhet

Företag bör arbeta aktivt med jämställda arbetsplatser och öppna upp för anställning av utrikesfödda arbetstagare.

Uppföljning

Dialoger och forum

För att påvisa hur utvecklingen ser ut inom de olika delarna så krävs att vi följer upp arbetet via olika metoder. Det främsta syftet med uppföljningen bör vara att belysa vilka insatser som genomförts. Vilken ny verksamhetsutveckling har genomförts och med vilka, vilken ny samverkan har skapats och vilket värde producerar detta. Det ska finnas ett Näringslivsråd som följer upp näringslivsprogrammets olika delar årligen, därtill ska med fördel näringsliv, politiken och tjänstemän träffas löpande för att följa upp utvecklingen. Kommunens näringslivsavdelning har en viktig samordnande roll.

Undersökningar och rapporter

Primärt så använder vi oss av redan existerande undersökningar och rapporter. Vi kan årligen följa Svenskt Näringslivs undersökning, Syna undersökningen mm. Därtill fångar Näringslivsavdelningen upp en helhetsbild i sin årsrapport årligen. Dessa befintliga rapporter kompletteras med SKR undersökningar (bemötande och service) men därtill kommer även tematiska undersökningar att beställas för att följa ett utpekat prioriterat områdes utveckling. Vidare bör en öppen kanal för företagare etableras där de kontinuerligt kan lämna sina synpunkter på för dem aktuella frågor.

Utifrån behov och insatser bestäms årligen vilka dessa rapporter och analyser kan vara.

Information och spridning

All uppföljning ska presenteras på ett tillgängligt sätt under perioden så att intresserade enkelt kan ta del av slutsatserna. Exempelvis så kommer arbetet löpande att presenteras på kommunens webbsida, men även via särskilda sammankomster och redan befintliga forum och events. En sammanfattande redovisning ges också i kommunens årsredovisning.